A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2011. december 21.*

A C-507/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a giudice per le indagini preliminari presso il Tribunale di Firenze (Olaszország) a Bírósághoz 2010. október 25-én érkezett, 2010. október 8-i határozatával terjesztett elő az előtte az

X

ellen,

Y

részvételével folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J.N. Cunha Rodrigues (előadó) tanácselnök, U. Lõhmus, A. Rosas, A. Ó Caoimh és A. Arabadjiev bírák,

* Az eljárás nyelve: olasz.

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– X képviseletében F. Bagattini avvocato,

– Y képviseletében G. Vitiello és G. Paloscia avvocati,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Arena avvocato dello Stato,

– a német kormány képviseletében T. Henze, meghatalmazotti minőségben,

– Írország képviseletében D. O'Hagan, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében C. Wissels és M. de Ree, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében D. Recchia és R. Troosters, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. október 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat (HL L 82., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 72. o., a továbbiakban: kerethatározat) 2., 3. és 8. cikkének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet az azzal gyanúsított X úr ellen indított büntetőeljárásban terjesztették elő, hogy szexuális cselekményeket folytatott kiskorú leányával, Y-nal.

Jogi háttér

A kerethatározat

3 A kerethatározat 1. cikkének a) pontja értelében a „sértett természetes személy, aki olyan károsodást szenvedett, ideértve testi vagy szellemi épségének sérelmét, érzelmi szenvedését vagy gazdasági veszteségét is, amelynek közvetlen oka olyan cselekmény vagy mulasztás, amely valamely tagállam büntetőjogi szabályainak megsértésével valósult meg”.

4 A kerethatározat „Tiszteletben tartás és elismerés” címet viselő 2. cikke értelmében:

„(1) Minden tagállam biztosítja, hogy a sértettek a büntetőjogi rendszerében [helyesen: a büntető igazságszolgáltatási rendszerében] tényleges és megfelelő szereppel rendelkezzenek. A tagállamok továbbá minden erejükkel arra törekszenek, hogy az eljárások során biztosítsák a sértettek egyéni méltóságának kellő tiszteletben tartását, és elismerjék a sértettek jogait és jogos érdekeit, különösen a büntetőeljárás keretein belül.”

(2) Minden tagállam biztosítja, hogy a különösen veszélyeztetett sértettek a különleges helyzetüknek legmegfelelőbb bánásmódban részesüljenek.”

5 A kerethatározat „Meghallgatás és bizonyítékok szolgáltatása” című 3. cikke ekképp rendelkezik:

„Minden tagállam biztosítja a sértett számára az eljárás során a meghallgatás és a bizonyítékok szolgáltatásának lehetőségét.

Minden tagállam megfelelő intézkedéseket tesz annak biztosítása érdekében, hogy hatóságai a sértetteket csak a büntetőeljárás céljainak eléréséhez szükséges mértékben hallgassák ki.”

6 A kerethatározatnak „A védelemhez [helyesen: védettséghez] való jog” című 8. cikke előírja”:

„(1) Minden tagállam megfelelő mértékű védelmet biztosít a sértettek, és amennyiben erre szükség van, családtagjaik vagy a hasonló helyzetben lévő személyek részére, különös tekintettel személyi biztonságukra és magánéletük védelmére, amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóságok megítélése szerint bosszúból elkövetett cselekmények komoly veszélye áll fenn, vagy magánéletük súlyos és szándékos megsértését meggyőzően alátámasztó bizonyítékok állnak rendelkezésre.

(2) Ebből a célból és a (4) bekezdés sérelme nélkül minden tagállam garantálja, hogy szükség esetén a bírósági eljárás keretében megfelelő intézkedések elfogadását teszi lehetővé, amelyek biztosítják a sértettek, valamint családtagjaik vagy a hasonló helyzetben lévő személyek magánéletének és képmásának a védelmét.

(3) Minden tagállam biztosítja a sértettek és az elkövetők közötti találkozás elkerülését a bíróság épületében, kivéve ha ezt a büntetőeljárás megköveteli. Amennyiben a fenti célból erre szükség van, minden tagállam fokozatosan lehetővé teszi, hogy a sértettek elkülönített helyiségekben várakozhassanak a bíróság épületében.

(4) Minden tagállam biztosítja, hogy azok a sértettek, különösen a legveszélyeztetettebbek, akiket meg kell védeni a nyilvános bírósági tárgyaláson való tanúskodás következményeitől, jogosultak legyenek a bíróság határozata alapján az adott állam jogrendje alapvető elveivel összeegyeztethető bármely alkalmas eszköz igénybevételével olyan feltételek mellett vallomást tenni, amelyekkel a fenti cél elérhető."

A nemzeti szabályozás

7 Az olasz büntetőeljárási törvénykönyv (a továbbiakban: CPP) V. könyvében található „Előzetes nyomozás és előzetes tárgyalás" című 392. cikkének (1a) bekezdése ekként rendelkezik:

„A büntető törvénykönyv […] 609c. […] cikkében szereplő bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban […] az ügyész, a sértett személy kérelmére is, vagy a nyomozás alá vont személy indítványozhatja, hogy az előzetes bizonyításfelvétel a kiskorú vagy a nagykorú sértett személy tanúvallomására irányuljon, az (1) bekezdésben szereplő tényállások esetén kívül is."

8 A CPP 394. cikke előírja:

„(1) A sértett kérheti az ügyésztől az előzetes bizonyításfelvétel indítványozását.

(2) A kérelmet az ügyész indokolt határozatban utasíthatja el, amelyet közöl a sértettel."

9 A CPP 398. cikke (5a) bekezdése értelmében:

„Ha a büntető törvénykönyv […] 609c. […] cikkében írt bűncselekmények miatt indult nyomozásban a bizonyítékok felkutatása tizenhatodik életévét be nem töltött kiskorú személyt érint, a bíróság végzéssel állapítja meg […] a bizonyítás felvételének helyét, időpontját és részletes szabályait, amennyiben ezt a kiskorú helyzete célszerűvé és szükségessé teszi. E célból a kihallgatás a bíróságon kívüli helyszínen, esetlegesen különleges segítő szervezetnél, vagy annak hiányában a kiskorú lakóhelyén is elvégezhető. A vallomás egészét hang- vagy kép-hang-felvevő eszközzel rögzíteni kell. Felvevőkészülék vagy műszaki személyzet hiányában a bíróság szakértőt vagy szaktanácsadót vehet igénybe. A kihallgatásról összefoglaló jegyzőkönyvet is készíteni kell. A felvételeket csak a felek indítványára kell írásba foglalni."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdések

10 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy Z asszony feljelentést tett X úr ellen, azzal gyanúsítva, hogy 2007 során folytatólagosan a büntető törvénykönyv 609c. cikkébe, és ezzel összefüggésben 81. és ezt követő cikkébe ütköző szexuális cselekményeket követett el leánya, Y terhére, aki ekkor ötéves volt.

11 E feljelentés előzetes nyomozás megindítását indokolta, amelynek során Y-t több alkalommal kihallgatták a pszichológia és a gyermekgyógyászat területén szakértőként eljáró személyek. Ezen intézkedéseket követően az ügyész 2008. május 8-án az eljárás megszüntetését indítványozta.

12 Mivel Y kifogást nyújtott be a szóban forgó indítvánnyal szemben, a nyomozási bíró az alkalmazandó eljárási szabályoknak megfelelően zárt tárgyalás megtartását tűzte ki a célból, hogy lehetővé váljon a felek számára, hogy kifejthessék álláspontjukat ezen indítvány megalapozottságát illetően, és hogy esetlegesen a nyomozás kiegészítését vagy az ügy bíróság elé utalását indítványozzák. E tárgyaláson Y a CPP 394. cikk értelmében azt kérte az ügyésztől, hogy tanúként hallgassák ki előzetes bizonyításfelvételi eljárás keretében.

13 A kérdést előterjesztő bíróság, miután megszerezte az ügyész hozzájárulását az előzetes bizonyításfelvételi eljárás megindításához, elrendelte a kiskorúnak a CPP 398. cikke (5a) bekezdésében előírt különös szabályok szerinti kihallgatását. Ennek során Y megerősítette, hogy apja részéről szexuális jellegű bűncselekmények alanya volt.

14 2010. május 27-én a Corte suprema di cassazione hatályon kívül helyezte a kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes bizonyításfelvételi eljárás megindítására vonatkozó határozatát.

15 2010. július 14-én az ügyész újból az eljárás megszüntetését indítványozta, amely indítvánnyal szemben a sértett kifogással élt.

16 A kérdést előterjesztő bíróság új zárt tárgyalást tűzött ki, amelynek során Y azt kérte az ügyésztől, hogy újból tegye meg a tárgyalás előzetes bizonyításfelvételi eljárás keretében történő megtartására irányuló indítványát. Az ügyész e kérelmet válasz nélkül hagyta, és megismételte az eljárás megszüntetésére irányuló indítványát.

17 A Tribunale di Firenze nyomozási bírója, kétségeket táplálva a tekintetben, hogy a CPP 392. cikke (1a) bekezdése, 394. és 398. cikke rendelkezéseinek értelmében a kiskorú sértettekre alkalmazandó eljárási szabályozás összeegyeztethető-e a kerethatározat 2. 3. és 8. cikkével, amennyiben egyrészt ez nem kötelezi az ügyészt, hogy helyt adjon a kiskorú sértett előzetes bizonyításfelvételi eljárás lefolytatására irányuló

kérelmének, másrészt pedig nem teszi lehetővé a sértett számára, hogy a bíróságnál jogorvoslatot keressen abban az esetben, ha az ügyész nem ad helyt a hivatkozott kérelemnek, az eljárás felfüggesztése mellett, valamint arról döntött, hogy a Bírósághoz fordul a kerethatározat hivatkozott cikkei hatályának értelmezése céljából.

A Bíróság hatásköréről

18 Az EUMSZ-hoz csatolt, az átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyv 9. cikke értelmében a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt az EU-Szerződés VI. címe alapján elfogadott kerethatározat joghatása mindaddig fennmarad, amíg a kerethatározatot hatályon kívül nem helyezik, semmisnek nem nyilvánítják vagy nem módosítják.

19 Egyébiránt, ugyanezen jegyzőkönyv 10. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt az EU-szerződés VI. címe értelmében elfogadott uniós aktusok tekintetében a Bíróságra ruházott hatáskörök változatlanok maradnak abban az esetben is, ha azok elfogadására az EU 35. cikk (2) bekezdése alapján került sor. E jegyzőkönyv 10. cikkének (3) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben foglalt átmeneti intézkedés a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését, azaz 2009. december 1-jét követő öt év elteltével hatályát veszti.

20 Az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének időpontjáról szóló, az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 1999. május 1-jén közzétett tájékoztatóból (HL L 114., 56. o.) kitűnik, hogy az Olasz Köztársaság az EU 35. cikk (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatával elfogadta a Bíróság hatáskörét az EU 35. cikkben írt jogi aktusok érvényessége és értelmezése kérdésének eldöntésére az e cikk (3) bekezdésének b) pontjában írt részletszabályok szerint.

21 Nyilvánvaló, hogy az EU 31. cikkben és az EU 34. cikken alapuló kerethatározat az EU 35. cikk (1) bekezdésében írt olyan jogi aktusok közé tartozik, amelyekről a Bíróság az előzetes döntéshozatali eljárásban határozhat, valamint az sem vitás, hogy a nyomozási bíró, az olyan eljárásban eljárva, mint amely az alapügyben szerepel, az EU 35. cikk értelmében tagállami bíróságnak tekintendő (lásd többek között a C-467/05. sz. Dell'Orto-ügyben 2007. június 28-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-5557. o. 35. pontját).

22 E körülményekre figyelemmel az előterjesztett kérdésekre választ kell adni.

Az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdésekről

23 Kérdéseivel a kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a kerethatározat 2. és 3. cikkét, valamint 8. cikkének (4) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy ezekkel ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, mint a CPP 392. cikkének (1a) bekezdése, 398. cikkének (5a) bekezdése és 394. cikke, amelyek egyrészt nem kötelezik az ügyészt, hogy az eljáró bíróságnál indítványozza, hogy az tegye lehetővé egy különösen veszélyeztetett sértett meghallgatását és tanúvallomásának megtételét az előzetes bizonyításfelvétel eljárási szabályai szerint a büntetőeljárás nyomozati szakaszában, másfelől pedig nem jogosítják fel a szóban forgó sértettet, hogy a bíróságnál jogorvoslatot keressen a hivatkozott eljárási szerinti meghallgatására és tanúvallomásának megtételére irányuló kérelmét elutasító ügyészi határozattal szemben.

24 A kerethatározat 3. cikkének értelmében minden tagállam biztosítja a sértett számára az eljárás során a meghallgatás és a bizonyítékok szolgáltatásának lehetőségét, valamint megfelelő intézkedéseket tesz annak biztosítása érdekében, hogy hatóságai a sértetteket csak a büntetőeljárás céljainak eléréséhez szükséges mértékben hallgassák ki.

25 A kerethatározat 2. cikke és 8. cikkének (4) bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy minden erejükkel arra törekedjenek, hogy biztosítsák az eljárások során különösen a sértettek egyéni méltóságának kellő tiszteletben tartását, továbbá azt, hogy a különösen veszélyeztetett sértettek a különleges helyzetüknek legmegfelelőbb bánásmódban részesüljenek, illetve biztosítsák, hogy azok a sértettek, különösen a legveszélyeztetettebbek, akiket meg kell védeni a nyilvános bírósági tárgyaláson való tanúskodás következményeitől, jogosultak legyenek a bíróság határozata alapján az adott állam jogrendje alapvető elveivel összeegyeztethető bármely alkalmas eszköz igénybevételével olyan feltételek mellett vallomást tenni, amelyekkel a fenti cél elérhető.

26 Bár a kerethatározat nem határozza meg a 2. cikke (2) bekezdésének és 8. cikke (4) bekezdésének értelmében vett veszélyeztetett sértett fogalmát, nem vitatható, hogy amennyiben, mint az alapügyben, egy kisgyermek azt állítja, hogy apja részéről szexuális jellegű cselekményeket szenvedett el, e gyermek, tekintettel többek között korára, valamint az általa állítottan a sérelmére elkövetett bűncselekmények jellegére és következményeire, a kerethatározat fent idézett rendelkezéseiben előírt különleges védelem vonatkozásában megfelel e minősítésnek (lásd ebben az értelemben a C-105/03. sz. Pupino-ügyben 2005. június 16-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-5285. o.] 53. pontját).

27 A kerethatározatnak a kérdést előterjesztő bíróság által említett három rendelkezése közül egy sem tartalmazza a bennük előírt célok – így különösen „a sértettek egyéni méltóságának kellő tiszteletben tartás[a]", a meghallgatás és a „bizonyítékok szolgáltatásának" lehetősége az eljárás során, és hogy a sértetteket „csak a büntetőeljárás céljainak eléréséhez szükséges mértékben hallgassák ki", valamint a különösen veszélyeztetett sértettek számára „a különleges helyzetüknek legmegfelelőbb bánásmód" biztosítása, továbbá annak biztosítása, hogy e sértetteket megvédjék „a nyilvános bírósági tárgyaláson való tanúskodás következményeitől" azzal, hogy jogosultak legyenek „a bíróság határozata alapján az adott állam jogrendje alapvető elveivel összeegyeztethető bármely alkalmas eszköz igénybevételével olyan feltételek mellett vallomást tenni, amelyekkel a fenti cél elérhető" – megvalósításának konkrét részletszabályait (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Pupino-ügyben hozott ítélet 54. pontját).

28 A határozat rendelkezéseiben található pontosabb meghatározások hiányában, valamint tekintettel az EU 34. cikkre, amely a nemzeti hatóságoknak biztosítja a kerethatározatokban előírt eredmények eléréséhez szükséges formával és eszközökkel kapcsolatos hatáskört, meg kell állapítani, hogy a kerethatározat tág mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára az e célkitűzések eléréséhez szükséges, konkrét szabályozás tekintetében (lásd ebben az értelemben a C-404/07. sz. Katz-ügyben 2008. október 9-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-7607. o.] 46. pontját, a C-205/09. sz., Eredics és Sápi ügyben 2010. október 21-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-10231. o.] 37. és 38. pontját, valamint a C-483/09. és C-1/10. sz., Gueye és Salmerón Sánchez ügyben 2011. szeptember 15-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8263. o.], 57., 72. és 74. pontját).

29 Az alapügyben irányadó szabályozás szerint az előzetes nyomozás során tett vallomást a nyilvános tárgyaláson általában meg kell ismételni, hogy az teljes értékű bizonyítékká váljon. Egyes esetekben azonban megengedett, hogy a vallomást csak egyszer, az előzetes nyomozás során tegyék meg a nyilvános tárgyalás szabályai szerinti bizonyító erővel, de attól eltérő részletszabályok alapján (a fent hivatkozott Pupino-ügyben hozott ítélet 55. pontja).

30 E szabályozás vonatkozásában a Bíróság megállapította, hogy a kerethatározat fent idézett rendelkezései által követett célok eléréséhez az szükséges, hogy a nemzeti bíróságnak lehetősége legyen különösen veszélyeztetett sértett esetén az olasz jogban előírt előzetes bizonyításfelvételi eljáráshoz hasonló különleges eljárás, valamint különleges vallomástételi részletszabályok alkalmazására, ha ez az eljárás jobban megfelel e sértett helyzetének, és alkalmazása a bizonyítékok elenyészésének megakadályozása, a kihallgatások ismétlődésének minimálisra szorítása és a nyilvános tárgyaláson teendő tanúvallomás e sértettel szembeni káros hatásainak megelőzése végett szükséges (a fent hivatkozott Pupino-ügyben hozott ítélet 56. pontja).

31 A fent hivatkozott Pupino-üggyel ellentétben az alapügyben szóban forgó jogsértés azon jogsértések köz tartozik, amelyek tekintetében a hivatkozott eljárás főszabály szerint megindítható.

32 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy az ügyész azon kötelezettségének hiánya, hogy helyt adjon a különösen veszélyeztetett sértettnek a nyomozati szakaszban a célból benyújtott kérelmének, hogy az eljáró bíróság megindítsa a hivatkozott eljárást, és sor kerüljön a meghallgatására az egyaránt előírt különös eljárási szabályok szerint, sérti a kerethatározat fent hivatkozott rendelkezéseit. A nyomozási bíró az ügyész részéről történő elutasítás esetén és a nyomozás alá vont személy ez irányú kérelmének hiányában nem indíthatja meg a szóban forgó eljárást, miközben egyébként kötelezheti az ügyészt, hogy fogalmazza meg a vádpontokat a terhelttel szembeni esetleges vádemelés céljából.

33 Amint az a jelen ítélet 27. és 28. pontjában megállapításra került, a kerethatározatnak a kérdést előterjesztő bíróság által említett három rendelkezése közül egy sem tartalmazza a bennük előírt célok megvalósításának konkrét részletszabályait. E rendelkezések megfogalmazására figyelemmel, és tekintettel az EU 34. cikkre, a tagállamok tág mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek e szabályozás tekintetében.

34 Amint az fentebb megállapításra került, a tagállamoknak különös intézkedéseket kell elfogadniuk a különösen veszélyeztetett sértettek vonatkozásában, ebből azonban nem következik szükségszerűen e sértettek azon joga, hogy minden esetben alkalmazható legyen velük szemben egy olyan rendszer, mint az előzetes bizonyításfelvétel rendszere a nyomozási szakaszban, a keretirányelv célkitűzései elérésének céljából.

35 A kerethatározat 8. cikkének (4) bekezdése elsősorban arra kötelezi a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy amennyiben szükséges a sértettek, különösen a legveszélyeztetettebbek védelme „a nyilvános bírósági tárgyaláson való tanúskodás következményeitől”, „a bíróság határozata alapján […] olyan feltételek mellett [tehessenek] vallomást, amelyekkel a fenti cél elérhető”, mégpedig „az adott állam jogrendje alapvető elveivel összeegyeztethető bármely alkalmas eszköz igénybevételével”.

36 Ugyanakkor, amint arra a főtanácsnok is rámutat indítványának 53–58. pontjában, nem lépi túl a tagállamoknak az e célkitűzés megvalósítása tekintetében rendelkezésre álló mérlegelési mozgásteret az olyan nemzeti szabályozás, amely egy olyan jogrendszerben, mint az alapügyben szereplő jogrendszer, olyan eljárási rendszert ír elő, amelynek értelmében az ügyész dönt arról, hogy helyt kell-e adni a sértett olyan eljárás megindítására irányuló kérelmének, mint az előzetes bizonyításfelvétel.

37 Továbbá, amint azt a kerethatározat (9) preambulumbekezdése előírja, annak rendelkezései nem kötelezik a tagállamokat arra, hogy a sértettek számára az eljárásban szereplő felekével azonos bánásmódot biztosítsanak (lásd különösen a fent hivatkozott Gueye és Salmerón Sánchez ügyben hozott ítélet 53. pontját), az a körülmény, hogy az olasz büntetőjogban az ügyész feladata, hogy döntsön arról, hogy az eljáró bíróság elé terjeszti-e a sértettnek az előzetes bizonyításfelvételi eljárás nyomozati szakaszban történő megindítására irányuló kérelmét, ami eltér attól az elvtől, miszerint a bizonyítékokat a tárgyalás során nyújtják be, olyannak minősíthető, mint amely beilleszkedik egy olyan rendszer logikájába, amelyben az ügyész a büntetőeljárás indítványozásával megbízott igazságügyi szervnek minősíthető.

38 A fentiekből az következik, hogy egyrészt az alapügyben szóban forgó nemzeti rendelkezések az érintett tagállam büntetőjogrendszerének alapelveiből következik, amelyeket a kerethatározat 8. cikkének (4) bekezdése értelmében tiszteletben kell tartani. Másfelől, a sértettnek az előzetes bizonyításfelvételi eljárás alkalmazására irányuló kérelme értékelése során figyelembe kell venni, hogy a kerethatározatot úgy kell értelmezni, hogy biztosított legyen az alapvető jogok tiszteletben tartása. E szükségesség fényében a nemzeti hatóságoknak minden egyes esetben meg kell győződniük arról, hogy ezen eljárás alkalmazása nem olyan jellegű, hogy a büntetőeljárást – összességében véve – a fent hivatkozott rendelkezések értelmében méltánytalanná tenné.

39 Jóllehet az olasz jogrendszerben a nyomozási bíró kötelezheti az ügyészt arra, hogy egy ügyben vádat emeljen, azon tény ellenére, hogy ez utóbbi az ügy megszüntetését indítványozta, az is igaz, hogy egy ilyen esetben az ügyész – adott esetben – is

benyújthatja, még az eljárás folytatásáról határozó bírósághoz is, az olyan eljárás megindítására irányuló indítványát, mint az előzetes bizonyításfelvétel.

40 Egyébiránt, amint azt az olasz kormány hangsúlyozta, a terhelt elleni vádemelés esetén hatáskörrel rendelkező bíróság előtti vitákat illetően, a sértett a CPP több különböző rendelkezése értelmében védelmet élvez, amely rendelkezések többek között előírják a nyilvánosság kizárását, valamint a CPP 398. cikke (5a) bekezdésében előírt eljárási szabályok alkalmazásának lehetőségét, nevezetesen épp azon szabályokét, amelyek alkalmazását a kérdést előterjesztő bíróság látni szerette volna a nyomozati szakaszban.

41 A jelen ügy 36. pontjában tett következtetést az a körülmény sem teszi vitathatóvá, hogy az ügyész elutasító határozata – amelyet indokolni kell – nem vizsgálható felül bíróság által, mivel ez a körülmény egy olyan rendszer következménye, amelyben a vádemelés főszabály szerint az ügyész feladata.

42 Amint azt a Bíróság már megállapította (lásd különösen a fent hivatkozott Gueye és Salmerón Sánchez ügyben hozott ítélet 58. és 59. pontját), a kerethatározat 3. cikkének első bekezdése és 2. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a sértett vallomást tehessen a büntetőeljárás során, és ezt a vallomást bizonyítékként figyelembe lehessen venni. Annak biztosítása érdekében, hogy a sértett hatékonyan és megfelelően részt vehessen a büntetőeljárásban, meghallgatáshoz való joga, azon lehetőség mellett, hogy ismertesse a cselekmény lefolyását, arra is lehetőséget kell, hogy adjon számára, hogy kifejezze álláspontját.

43 Ugyanakkor, sem a kerethatározat rendelkezései, sem az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt európai egyezmény 6. cikkét illetően lásd különösen az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2001. március 29-i, Asociación de Víctimas del Terrorismo kontra Spanyolország ítéletét) nem biztosítják valamely bűncselekmény

sértettje számára annak jogát, hogy kezdeményezhesse egy harmadik személlyel szembeni büntetőeljárás lefolytatását annak elítélése céljából.

44 A fenti megfontolásokra figyelemmel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a kerethatározat 2. és 3. cikkét, valamint 8. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ezekkel nem ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, mint a CPP 392. cikkének (1a) bekezdése, 398. cikkének (5a) bekezdése és 394. cikke, amelyek egyrészt nem kötelezik az ügyészt, hogy az eljáró bíróságnál indítványozza, hogy az tegye lehetővé egy különösen veszélyeztetett sértett meghallgatását és tanúvallomásának megtételét az előzetes bizonyításfelvétel eljárási szabályai szerint a büntetőeljárás nyomozati szakaszában, másfelől pedig nem jogosítják fel a szóban forgó sértettet, hogy a bíróságnál jogorvoslatot keressen a hivatkozott eljárási szerinti meghallgatására és tanúvallomásának megtételére irányuló kérelmét elutasító ügyészi határozattal szemben.

A költségekről

45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat 2. és 3. cikkét, valamint 8. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ezekkel nem ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, mint

az olasz büntetőeljárási törvénykönyv 392. cikkének (1a) bekezdése, 398. cikkének (5a) bekezdése és 394. cikke, amelyek egyrészt nem kötelezik az ügyészt, hogy az eljáró bíróságnál indítványozza, hogy az tegye lehetővé egy különösen veszélyeztetett sértett meghallgatását és tanúvallomásának megtételét az előzetes bizonyításfelvétel eljárási szabályai szerint a büntetőeljárás nyomozati szakaszában, másfelől pedig nem jogosítják fel a szóban forgó sértettet, hogy a bíróságnál jogorvoslatot keressen a hivatkozott eljárási szerinti meghallgatására és tanúvallomásának megtételére irányuló kérelmét elutasító ügyészi határozattal szemben.

Aláírások